

Nr 203.

Av herr **Nordenson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till vissa ändringar i gällande tulltaxa m. m.

I proposition nr 205 har Kungl. Maj:t framlagt förslag till vissa ändringar i gällande tulltaxa, vilka förslag i allmänhet baserats på ett av två tillkallade sakkunniga — 1938 års tulltaxerevision — den 17 december 1938 avgivet betänkande.

I detta betänkande hade en av de båda sakkunniga framlagt ett förslag att kloramin, som nu drager en värdetull av 15 %, i stället skulle beläggas med en viktull av 50 kronor för 100 kg. Denna förändring skulle ur tulltekniska och liknande synpunkter, vilka generaltullstyrelsen närmast lär ha att företräda, tvivelsutan icke möta något hinder. Styrelsen ansåg sig likväl icke kunna biträda förslaget, som ansågs innebära en väsentlig höjning av tullbeskattningen av kloramin. Kommerskollegium, på vilket ämbetsverk det närmast torde ankomma att bedöma frågan ur tullskyddssynpunkt, anslöt sig däremot till förslaget i utlåtande rörande tulltaxerevisionens ovan nämnda betänkande. Kollegium har mera ingående motiverat sin uppfattning i frågan i sitt utlåtande den 1 mars 1939 till Kungl. Maj:t (handelsdepartementet) över en framställning från A.-B. Bofors' Nobelkrut om införandet av viktull å kloramin.

Av detta utlåtande, för vilket endast i korthet redogöres i propositionen, framgår att priset å kloramin år 1932, då nämnda bolag upptog tillverkningen därav inom landet, var sådant, att den gällande värdetullen motsvarade mer än den nu föreslagna viktullen av 50 kronor för 100 kg. Sedan den inhemska tillverkningen av kloramin kommit i gång, har priset successivt sänkts, så att utländsk vara vid tidpunkten för utlåtandets avgivande kunde importeras till ett pris av 2 kronor per kg, motsvarande en tull av endast 30 kronor för 100 kg. »Sedan framställning av kloramin inom landet påbörjades, har sålunda» — anför kollegium — »den inhemska tillverkningen fått vidkännas en minskning i tullskyddet med i runt tal 43 procent.» En inhemsk tillverkning av kloramin i ej alltför ringa omfattning finge enligt kollegii åsikt anses vara av största vikt med hänsyn till den betydelse, som borde tillmätas kloramin såväl i fredstid såsom desinfektionsmedel som ock i händelse av krig såsom avgasnings- och saneringsmedel mot senaps-gas. Under sådana förhållanden finge det anses skäligt, att industrien genom en lämpligt avpassad tullbeskattning skyddades gentemot en ofta övermåttig utländsk priskonkurrens. En ändring av tullen från nuvarande värdetull av 15 % till 50 kronor för 100 kg, motsvarande det ungefärliga tullskydd, som den inhemska industrien tidigare åtnjutit, skulle knappast behöva verka nämnvärt fördröjande på den inhemska varan. I varje fall torde enligt kolle-

gii åsikt en sådan ändring av tullbeskattningen knappast mera märkbart komma att påverka då gällande detaljhandelspriser å kloramin eller preparat därav. I detta sammanhang erinrade kollegium i sitt utlåtande om att kloramin inom lantbruket användes såsom desinfektionsmedel oftast i form av en mycket svag, c:a 0.2 %ig lösning.

Det av den ena av de sakkunniga i tulltaxerevisionen väckta förslaget om övergång från värdetull till viktull avsåg ej endast kloramin utan jämväl ett flertal andra kemiska produkter, samtliga i gällande taxa hänförliga till tulltaxenummer 223 (stat. nr 540). Många av dessa föreslås också i propositionen överförda till tulltaxenummer 215, men i fråga om tulltaxeringen av kloramin och åtskilliga andra av de av den sakkunnige föreslagna produkterna föreslås ingen ändring av Kungl. Maj:t. I sitt anförande till statsrådsprotokollet har finansministern framhållit svårigheten att under nu rådande förhållanden kunna överblicka konsekvenserna av det nämnda förslaget. I varje fall beträffande kloramin föreligger emellertid, såvitt jag kan finna, icke någon sådan svårighet. Det är utan vidare klart, att med den prisstegring för importvaran, som enligt i propositionen anförda uppgifter redan inträtt, en övergång från värde- till viktull för dagen skulle innebära en nedsättning av tullskyddet. I nuvarande situation, då så stor vikt måste läggas vid att söka hejda prisstegringstendenserna, synes mig en dylik konsekvens snarare böra hälsas med tillfredsställelse av finansministern än anföras som skäl mot förslagets antagande. Om åter på ett senare stadium, när till följd av det ökade krigsbehovet produktionskapaciteten för kloramin i olika länder ytterligare avsevärt utbyggs, importpriserna skulle avsevärt sjunka genom att det utländska produktionsöverskottet pressas ut på den svenska marknaden, då kommer den inhemska tillverkningen att behöva den föreslagna viktullen. Nuvarande värdetull verkar nämligen så, att tullskyddet skäres ned just i de lägen, det som bäst behöves. Ju kraftigare dumpingen från utlandet sätter in, desto mer minskas skyddet. En stabilisering av tullskyddet genom införandet av viktull i stället för värdetull synes mig därför nödvändig.

Under åberopande av vad sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring av gällande tulltaxa, att kloramin (bensol- och paratoluolsulfokloramidnatrium) måtte upptagas i taxan med en tull av 50 kronor för 100 kg.

Stockholm den 30 april 1940.

Harald Nordenson.